

Ο ΜΑΘΗΤΗΣ

Ὁ τίτλος ὁ τοῦ μαθητοῦ εἶν' εὐγενὴς καὶ ὑψηλός·
Μακάριος ὁ μαθητὴς ὁ ἄξιος καὶ ὁ καλός !

Δὲν εἶνε μόνον μαθητὴς ὁ μαθητὴς σχολείων,
Λυκείων, ἀκαδημιῶν καὶ πανεπιστημιῶν·
Εἰς ἔργον πᾶν κ' ἐπάγγελμα καὶ τέχνην κ' ἐπιστήμην
Πᾶς, ὅσον κ' ἂν εὐδοκιμῇ, κ' ἂν πλείστην ἔχη φήμην,
Καὶ ἂν μακρὸν διατελῇ λαμπρὸς καθηγητής,
Εἶνε καὶ μένει πάντοτε κυρίως μαθητής,
Πᾶς, ὅστις τι διδάσκεται καὶ διδαχθεὶς μανθάνει,
Τοῦ μαθητοῦ τὸ ὄνομα δικαίως δὲν λαμβάνει·
Καὶ τίς εἰς τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς Γῆς,
Τίς, ὅσημέραι πλείονα νὰ διδαχθῇ δὲν ἔχει.
Ἄν μετὰ ζήλου τὸ ἀσκή, ἀγάπης καὶ στοργῆς,
Ἐὰν συντόμως εἰς αὐτό, διηνεκῶς προσέχη· . . .
Ἐκαστος ἄνθρωπος λοιπὸν, κ' ἂν μέγας ᾦνε, κ' ἂν μικρός,

Ἄν ὑγιαίνῃ νοερῶς,
Καὶ ἵνα ὑγιαίνῃ.

Ἄν θησαυροῦς ἐπιθυμῇ ἀφθίτους νὰ κερδαίνῃ,
Καὶ εἶνε κ' ἔστω πάντοτε καὶ κατὰ βάθος μαθητὴς
Ἐπιμελής, ἵν' ἀληθοῦς σοφίας γίνητ' ἐγκρατής.
Μακάριος ὁ μαθητὴς ὁ ἄξιος καὶ ὁ καλός·
Εἶν' ὁ σκοπὸς τοῦ μαθητοῦ καὶ εὐγενὴς καὶ ὑψηλός.

**

Ὁ μαθητὴς ὁ ἀληθοῦς γλιχόμενος παιδείας,
Οὐ μόνον τὴν διάνοιαν μορφώνει θαυμαστήν,
Ἀλλὰ, ἐπιμελούμενος ὁμοῦ καὶ τῆς καρδίας,
Ἐξευγενίζει κάλλιστα παιδεύων καὶ αὐτήν.
Πρὸς τοῦτο πλὴν διδάσκαλοι χρηστοὶ προαπαιτοῦνται,
Ἀλλὰ πρὸ πάντων οἱ γονεῖς αὐτοὶ ὑποχρεοῦνται.
Μονομερὴς δ' ἀνάπτυξις πολλὰ τῆς διανοίας
Συχνὰ παράγει τέρατα φρικτὰ τῆς Κοινωνίας . . .
Ἀλλὰ ποτὲ μὴ καυχῆθῃ κανεὶς ἐπὶ μαθήσει·
Εἶν' ὅλως ἀνεξάντλητος ὠκεανὸς αἱ γνώσεις . . .
Καὶ ὅσα, ὅσ' ἂν δάποτε νὰ μάθῃς κατορθώσης,
Πρὸς τὸ Μηδέν, ὦ ἄνθρωπε, ἡ μάθησίς σου ἴση.

Εἰκότως εἶπε κάτοχος σοφίας βαθυτάτης:

«Γινώσκω ἐγ, ὅτι οὐδὲν γινώσκω!» ὁ Σωκράτης.

.

Μηδέποτε πλὴν ἀπαυδῆς καὶ παύσης νὰ σπουδάζης!

Ἄν μηδαμῶς ἐκ τῶν καλῶν σπουδῶν παραιτηθῆς.

Καὶ πρὸς τὴν ἐπὶ Γῆς ζωὴν καθίστασ' εὐμαθῆς

Κ' ἐτι πρὸς Κόσμον κρείττονα σαυτὸν προετοιμάζεις:

Πρὸς Κόσμον ὑπὲρ αἰσθησιν, οὐδόλως ὑλικόν,

Ἄλλὰ ὑπεραιθέριον, ἀγνῶς πνευματικόν!

Ὁ τίτλος, ὡς καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ μαθητοῦ εἶν' εὐγενής,

Καὶ πᾶσα ἡ ἀξία του καὶ σημασία προφανής:

Προορισμὸν ἔχ' ὑψηλὸν

Νὰ μάθῃ ὅτι ἀληθές, πᾶν ἀγαθὸν καὶ πᾶν καλόν,

Μακάριος ὁ μαθητῆς ὁ μελετῶν ἐπιμελῶς!

Εἶνε, νὰ ἦνε μαθητῆς πρέπει πᾶς ἄνθρωπος καλός.

Φ. Α. Οἱ

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

ΑΙ ΚΑΡΕΑΙ

(Ἀπόσπασμα ἐξ ἀνεκδότου περιηγήσεως)

Περιηγούμενος τὴν σεμνὴν τοῦ Ἁθωνοῦ χερσονήσον εἶνε ἠναγκασμένος πρὸς ἐπιτελέσειν διατυπώσεων τινῶν νὰ ἐπισκερθῆ ἀμέσως κατὰ πρῶτον τὴν πρωτεύουσαν αὐτοῦ, τὰς ὄρειας καὶ παραδόξους Καρεάς.

Κ' ἐγὼ μόλις ἀποβάς εἰς τὸν κεντρικὸν λιμένα τῆς Χερσονήσου, τὴν θαλάσσην Δάφνην, ἔμαθον ὅτι, ἵνα περιηγηθῶ τὰς διαφόρους τοῦ Ὄρους Μονάς, δὲν ἔρκει ὅτι ἐπέδειξα τὸ διαβατήριόν μου εἰς τὸν Τούρκον ὑγειονομοσταθμάρχην, καλόγνωμον Ἀλβανόν, λαλοῦντα ἄριστα τὴν Ἑλληνικὴν, ἔπρεπε νὰ πορευθῶ πρῶτον εἰς τὴν Μεγάλην Μίσσην, τὴν Ἱερὰν Διοικοῦσαν τοῦ Ἁθωνοῦ Κοινότητα, ὑποβάλλω τὰ σεβάσματά μου πρὸς τοὺς ἁγίους Πατέρας, τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν εἰκοσι Μονῶν, οἵτινες ἐδρεύουσιν ἐν Καρεαῖς καὶ δηλώσας τὴν ταυτότητά μου ἐφοδιασθῶ διὰ ἐσφραγισμένης συστατικῆς, ἣτις χρησιμεύει ὡς εἰσιτήριο εἰς τὰς διαφόρους Μονάς.

Ὡστε, ὡς βλέπετε, ταξιδεύοντες εἰς Ἅγιον Ὄρος εἶσθε ὑποχρεωμένοι νὰ ἐμφανισθῆτε εἰς δύο ἀρχάς. Ἡ μὲν σὰς οἶδει τὴν ἄδειαν νὰ εἰσέλθητε, ἡ δὲ νὰ εἰσέλθητε.

.

Ἐμεσοῦράνει σχεδὸν ὁ ἥλιος, ὅτε ἡμέραν τινὰ τοῦ Ἰουλίου κατερχόμενος τὴν ἀνατολικὴν κλιτίν τῆς Χερσονήσου τοῦ Ἁθωνοῦ, πρὸς τὸ κέντρον, εὐρέθην αἶφνης, χωρὶς κἄν νὰ τὸ φαντά-

ζωμαι, ἐν μέσῳ ὄρειας πολίχνης, ἥς αἱ οἰκίαι παραδόξως μεγάλαι, ὡς οἰκίαι πόλεως ἐν εὐμαρείᾳ ζωῆς, προέκυπτον ἡ μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης ἀπὸ τοῦ μέσου πυκνῆς φυτείας λεπτοκαρυῶν, ἥ ἀπὸ θαλασσίας συστάδος σεμνῶν κυπαρίσσων κ' ἐνίοτε πορτοκαλεῶν, ὡς ἐπαύλεις πλουσιῶν δεσποτῶν με τοὺς πύργους των καὶ με τοὺς θόλους των τοὺς βυζαντινοὺς καὶ με τὴν στακτεράν ἐπιστέγασιν των ἐκ φαιῶν πλακῶν τοῦ βουνοῦ.

Κατ' ἀρχὰς ἐνόμισα ὅτι μίαν μόνην τις ἦν ἡ προκύψασα αἶφνης ἀσκητικὴ ἐπαυλις: πλὴν διὰ τῆς ἐλικειδοῦς ἀτραπῶν χωρῶν πρὸς τὰ κάτω ὄπισθεν πυκνοῦ ὄρακτου κυπαρίσσων ἐμέτρησα δευτέραν καὶ ἀκολουθῶς τρίτην καὶ πάλιν ἄλλην καὶ μόλις τότε ἐνόησα ὅτι εἶχον ἐνώπιόν μου παραδόξον ἐν μέσῳ ὄρους πόλιν.

Εἰ καὶ τὸ θέρος ἦν ἐν τῇ ἀκμῇ αὐτοῦ, ἐν τούτοις αἱ ἀκτίνες τοῦ φλογεροῦ ἡλίου διὰ μέσου τῶν πυκνῶν κλάδων τῶν δένδρων, ἐφ' ὧν ἀκομῆ ἐπεκαθῆτο ἡ πρῶτὴν ὄρατος, ἀπέβαλλον τὴν δύναμίν των τὴν καυστηράν κ' ἠσθανόμην εὐάρεστον περὶ ἐμὲ αἶφρα, εὐωδιάζουσαν ἀπὸ τῶν μεθυστικῶν ἀρωμάτων τοῦ ὄρους καὶ ποικιλομένην διὰ τῶν γοργῶν τῶν θερμῶν πτηνῶν ἄσμάτων, ἅτινα πηδῶντα μέχρι τῶν ἡδῆως κελαριζόντων βυάκων ἐβρεγον τὰ πτερά των παίζοντα καὶ ἐχάνοντο εἰς τὰ σκοτεινὰ τῶν καστα-

νεῶν φύλλα. Μετ' ὀλίγον ἀκόμη αἱ ἐπαύλεις ἐκείναι συνεπυκνώθησαν, τὰ ὄρατα τῶν κυπαρίσσων καὶ τῶν λεπτοκαρυῶν μετεβλήθησαν εἰς μικροὺς κήπους λαχανικῶν καὶ ἀνυπόπτως εὐρέθην ἐν μέσῳ λιθοστρώτων ὁδῶν σωστῆς ὄρεινης πολίχνης.

—Εἶνε ἡ Καρεάς, μοὶ εἶπεν ὁ ἀγωγιάτης, ὅν εἶχον παραλάβει ἐκ τῆς Δάφνης.

Αἱ Καρεαί, ἡ Καρυαί, εἶνε ἡ πρωτεύουσα τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἡ καθέδρα τῆς προνομιοῦχου καὶ πρωτοτύπου Διοικήσεως τῆς Ἱερᾶς Χερσονήσου, ἐνθα οἱ εἰκοσι ἀντιπρόσωποι τῶν εἰκοσι σεβασμιῶν Μονῶν λύουσι τὰς ἀναφυόμενας μεταξὺ των διαφοράς καὶ φροντίζουσι περὶ τῆς τάξεως τῆς Ἱερᾶς χώρας, χωρὶς νὰ διδώσι καὶ τὴν σημασίαν διὰ τὴν τουρκικὴν σημασίαν, ἣτις ἡμέραν καὶ νύκτα ἀερίζεται ἐπὶ τινος οἰκίας, ἐνθα κατὰ τύπους παραμένει ὁ Καϊμακάμης τῆς τουρκικῆς ἐξουσίας.

Ἀρῆσας τὸν ἡμίονον καὶ τὸν ἀγωγιάτην μετ' εὐφροσύνης ἤρχισα τὴν ἐπιθεώρησιν τῆς κωμοπόλεως διὰ τῶν λιθοστρώτων ὁδῶν ἐξετάζων ἐν πρῶτον ἐν τὰς διαφόρα μαγαζεῖα καὶ μαγειρεῖα καὶ ἐργαστήρια, κινῶν τὴν περιέργειαν τῶν μοναχῶν καὶ τῶν κοσμικῶν, οἵτινες ἐν τῇ κωμοπόλει μετέρχονται διάφορα ἐπαγγέλματα παντοπωλῶν καὶ τεχνιτῶν λίαν προσοδοφόρα, ἐπειδὴ ἀντιπροσωπεύουσιν οὗτοι τὴν ἐμπορικὴν κίνησιν πόλεως ἐξ εἰκοσι χιλιάδων κατοίκων τοῦλάχιστον, διότι τόσσοι εἶνε οἱ κάτοικοι τῶν διαφόρων μονῶν καὶ ἀσκητῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, οἵτινες πάντες ἐκ τῆς μικρᾶς κωμοπόλεως τῶν Καρεῶν θὰ προμηθεύωσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν ποικίλα καὶ πολυώνυμα ἐπιτήδεια.

Μετὰ ἕνα σύντομον γύρον διεκρίνα ταπεινὸν τι μαγαζεῖον, εἶδος καπηλείου μᾶλλον ἢ καφενοῦ, καὶ κουρασμένος ἐκ τῆς ὁδοπορείας ἐκτύπησα εἰς τὴν θύραν διατάξας νὰ μοὶ φέρωσι καθίσμα καὶ καφεὶν κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν πόλεων.

Δύο τρεῖς μοναχοὶ καθήμενοι ἐντὸς με περιεργάζοντο λεπτομερῶς, ὁ δὲ διευθύνων τὸ ἀνάμικτον ἐκείνο μαγαζεῖον, κοσμικὸς ἐκ Μακεδονίας, πρὸβάς εἰς τὴν θύραν με προσκαλεῖ νὰ εἰσέλθω.

Ἡ ἀτμοσφαῖρα μέσα ἦτο πνιγνῆ. Ἡ ἐσωτερικὴ στανιδεῖνος ἐπιπλωσις μοὶ ἐφαίνετο καὶ μακρόθεν θερμὴ καὶ φλέγουσα.

Ἐξω τούναντιον ὁ ἥλιος καλυπτόμενος ὑπὸ θαλερῶν δένδρων ἐπέτρεπε νὰ σχηματίζηται ὄρατος ἀκία, τὰ μᾶλα εὐφρόσυνος ἐν ἡμέραις θέρους.

Ὁ κἀπηλὸς ἰδὼν με διστάζοντα.

—Δὲν ἐπιτρέπεται ἐξω, μοὶ λέγει, νὰ πίνωσι ποτὰ καὶ καφεῖ.

Τῶντι ἐκεῖ πλησίον, ἐπειδὴ εἶνε τὸ κεντρικώτερον μέρος, ἐκρέματο ἐπὶ πίνακος τοιχοκολλη-

μένη ἀστυνομικὴ διάταξις τῆς Κοινότητος εἰς γλῶσσαν ἑλληνικὴν καὶ βωσικὴν, κανονίζουσα τὸν ἐν τῇ κωμοπόλει βίον κατὰ τὰ τυπικὰ τῶν Μονῶν μετ' αὐστηρότητος.

Διὰ τοῦτο ὅσας ἡμέρας ἐμείνα οὔτε συναθροίσεις εἶδον ἐξω τοῦ καπηλείου καθημένων, οὔτε ἔσματα ἤκουσα—εἶ δὲ! αὐτὸ μὰς εἰλεπεν! ἀλλ' οὔτε καπνίζοντά τινα εἰς τὰς ὁδοὺς εἶδον.

—Μέσα εἰς τὰ μαγαζεῖα ἐπιτρέπεται; ἠρώτησα.

Ὁ κἀπηλὸς ἐγέλασε μετὰ κρυφῆς πονηρίας.

.

Ἡ σύστασις τῆς κωμοπόλεως ἔχει τὴν ἀρχὴν τῆς εἰς ἀρχαίους χρόνους φθάνοντος μέχρι σχεδὸν τῆς πρώτης ἐνοικίσεως τῆς Χερσονήσου. Ἀφοῦ δηλαδὴ διενεμήθη ἡ χώρα εἰς τὰ εἰκοσι μεγάλα Μοναστήρια, ὧν ἕκαστον ἐπροικίσθη διὰ χρυσοβούλων τῶν αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου, οἵτινες παρεχώρησαν καὶ γενικώτερα ἄλλα προνόμια διοικήσεως, ὅπως εὐκολώτερον διεξάγωνται αἱ ὑποθέσεις τῆς Χερσονήσου, ἀπεφασίσθη νὰ σχηματισθῆ σκήτη τις, Πρωτάτον καλουμένη, ἐν ἣ νὰ παραμένωσιν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ συνεδριάζοντες τακτικῶς καθ' ἐκάστην νὰ λύουσι τὰς ἀναφυόμενας διαφοράς καὶ φροντίζουσι περὶ τῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας τοῦ τόπου. Ἐπειδὴ διὰ τοῦ χρόνου αἱ ὑποθέσεις ἐπληθύνοντο καὶ πολλάκις ὁ εἰς ἀντιπρόσωπος τῆς Μονῆς συνέβαινε νὰ παρακολουθῆται καὶ παρ' ἄλλων μοναχῶν καὶ ὑπηρέτων ἠναγκάσθη ἐκάστη μὴ νὰ κτίσῃ παρὰ τὸ Πρωτάτον ἴδιον οἶκον, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εὐρύχωρον, ἀναλόγως τῶν περισσευμάτων καὶ τῆς οικονομικῆς καταστάσεως ἐκάστης.

Καὶ οὕτω λοιπὸν περὶ τὸ Πρωτάτον ἐκτίσθησαν αἱ εἰκοσι ἀσκητικαὶ ἐπαύλεις με ὄραση καὶ κήπους καὶ νερά καὶ ναῖσκους, αἵτινες Κοινακία ἐκλήθησαν, ὧν αἱ ἐποπτεῖται καὶ περιποιήσεις ἀνετίθησαν εἰς τοὺς Κοινακτοῦδες, φιλοπόνους καὶ βωμαλέους μοναχοὺς, προωρισμένους νὰ ὑπηρετῶσι τὸν κατὰ καιρὸν ἀντιπρόσωπον καὶ τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὸν ξένους.

Ἀλλὰ ἡ κατάστασις δὲν ἐμείνει ἕως ἐδῶ. Βλέπετε εἰς τὰ πράγματα τῶν μοναχῶν ἐπέρχονται μεταβολαί, ὡς εἰς τὰ πράγματα τοῦ κόσμου, καὶ μεταβολαί ριζικαί, ἐνίοτε ἀπομακρυνόμεναι τοῦ σκοποῦ ἐν τῇ τύρβῃ τοῦ βίου.

Ἐπειδὴ πολλάκις ἀνεφύοντο πολυπλοκοὶ ὑποθέσεις καὶ ἦτο ἀνάγκη ἐπὶ ἡμέρας νὰ παραμένωσιν ἐν τῷ Πρωτάτῳ πολλοὶ μοναχοὶ καὶ κοσμικοὶ—διότι με τὸν καιρὸν ἤρχισαν οἱ μοναχοὶ νὰ ἔχουν ὑποθέσεις καὶ με κοσμικοὺς—ἐχρησάσθησαν δωμάτια πρὸς ὕπνον καὶ φαγητὸν πρὸς τροφήν. Καὶ ἰδοὺ πλησίον πρὸ ἐκάστου κοινακίου ἀνηγέρθησαν κελλῖα ἐμπόρων καὶ ἐργαστήρια, ἅτινα ἐνοικιάζοντες ἢ μοναχοὶ ἢ κοσμικοὶ διαμέ-

μόπολις ἐρημοῦται, τὰ ἐργαστήρια κλείουν, οἱ μοναχοὶ κλείονται, αἱ λιθόστρωτοι ὁδοὶ ἐρημοῦνται παράυτα καὶ ἐρημὸς ἡ σελήνη φωτίζει τοὺς σκιεροὺς τῶν Κονακίων τοίχους καὶ τὰ κεκλεισμένα παράθυρα αὐτῶν. Εἶνε ἡ μόνη διάταξις τοῦ τράγου, ἣτις ἐφαρμόζεται ὁπωσδήποτε. Μετὰ τὴν ὄσιν τοῦ ἡλίου οὐδεὶς ἐπιτρέπεται νὰ περιφέρηται εἰς τοὺς ὁρόμους, οὐδὲ μαγαζεῖον ἐπιτρέπεται νὰ μένη ἀνοικτόν. Νυστάζεις δὲν νυστάζεις λοιπόν, εἶσαι ὑποχρεωμένους νὰ κοιμηθῆς. Πλὴν, ὡς εἶπομεν, κακῶς θὰ κοιμηθῆς, ἐὰν δὲν ἔχῃς φίλον καὶ γνώριμον. Θὰ σοὶ παραχωρήσουν ὁπωσδήποτε εἰς κανὲν κονάκιον κλίνην, ἀλλὰ κακὴν καὶ ψυχρὴν. Καὶ ἂν λησμονήσουν νὰ σοὶ εἶπουν περὶ τοῦ παραθύρου ὅτι πρέπει νὰ τὸ κλείσῃς, ἔστω καὶ ἐν καυστικῷ Ἰουλίῳ, διότι τὸ νυκτερινὸν ἀγιάζει τῶν καστανεῶν εἶνε βλαβερώτατον καὶ δηλητηριωδέστατον, κινδυνεύεις νὰ ἐγερθῆς μὲ ἡμίσειαν πλάτην, ἂν εἶσαι ὀλίγον ποιητικὸς καὶ σοῦ ἀρέσῃ ὁπωσδήποτε ἐν νυκτὶ ἡ θέα δασῶν ἐρήμων ἢ ὁ θρηνώδης κρωγμὸς τῶν νυκτοδίων ὄρνέων. Ἡ ἀβραμιαία φιλοξενία τῶν Ἀγιορειτῶν πατέρων ἢ περιπυστος καὶ φημιζομένη εἰς πλοῦτον τραπέζης καὶ κλίνης ἔρχεται ἀπὸ τῶν Ἱερῶν Μονῶν μόνον. Ἡ πρωτεύουσα τῶν ἢ τρυφερά δὲν ἀπέκτησε φαίνεται τὸ ἅγιον τοῦτο ὄωρον, ὅπερ θὰ ἴδωμεν πλουσιοπάροχον ἐν ταῖς Μοναῖς.

ὦ καλέ μου Πάτερ-Διονύσιε! Πῶς πάλιν σ' ἐνθυμοῦμαι. Καὶ πόσον μετανοῶ διότι ἐκείνην τὴν πρωίαν ἐξ αἰτίας μου ἠγέρθης μὲ ἡμίσειαν πλάτην, ἂν καὶ ἐγνώριζες τὴν ὁλοφάνον τῶν καστανεῶν ὄροσον, ἣτις νομίζεις πῶς σὲ ὀροσίζει καὶ ὅμως ἡ ὁλερὰ σὲ φονεύει.

..*

Ὁ θέλων νὰ ἐντρυφήσῃ εἰς ποικίλων μορφῶν συναντήσεις καλὰ θὰ κάμῃ νὰ παραμείνῃ εἰς τὰς Καρεῶς ἐν σάββατον. Γίνεται τακτικῶς παζάρι καὶ πληροῦται θεοῦ τότε ἡ ἡσυχος κωμόπολις. Αἱ ὁδοὶ τῆς, αἱ ὁποῖαι ἄλλοτε διασχίζονται μόνον ὑπὸ τῶν σοβαρῶν ἀντιπροσώπων,

οἵτινες μὲ τὸσον ὄγκον ἀπὸ τῶν Κονακίων μεταβαίνουν καθ' ἐκάστην εἰς τὸ Πρωτάτον διὰ τὴν συνεδρίασιν, τότε, τὸ σάββατον, πληροῦνται αὐτόχρονα τοῦ διφυοῦς κόσμου τοῦ Ἄθωνος. Μοναχῶν, ἀφ' ὧν τῶν μονῶν καὶ σκήσεων καὶ κελιῶν κατερχομένων, καὶ κοσμικῶν, χωρικῶν τῆς Μακεδονίας καὶ τῶν Μαδεμοχωρίων ἰδίως, οἵτινες φέρουσιν εἰς πώλησιν ποικίλα πράγματα, τροφὰς καὶ ἐργόχειρα. Οἱ μὲν μοναχοὶ σκούρους λευκοὺς καὶ μαύρους καὶ πρόστυχα κοχλιάρια, οἱ δὲ χωρικοὶ τυροὺς καὶ ὠὰ κατὰ κόφας. Διότι τὸ αὐτὸν, τὸ τὸσον κοινὸν εἰς τὰ ἑλληνικὰ μοναστήρια ἐλλεῖπει ἀπὸ τοῦ Ἄθωνος, διὰ τὸν ἀπλοῦστατον λόγον ὅτι ἐλλεῖπει αὐτόθι πᾶσα κόττα καὶ πᾶν θῆλυ. Τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὁ μὴ κρεοφαγῶν ἀσκητῆς θὰ διασχίσῃ λόφους καὶ βουνὰ καὶ δάση, ἵνα ἐλθῶν εἰς Καρεῶς πωλήσῃ τοὺς σκούρους τῆς ἐβδομάδος του καὶ προμηθευθῇ τὰ ὠὰ του, δι' ὧν θ' ἀρτύσῃ τὸ λιτὸν γεῦμα του τὴν ἐορτάσιμον τῆς Κυριακῆς ἡμέραν.

—Εὐλόγησον!

—Ὁ Κύριος!

Ἀκούεις ὅλην ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Καὶ βλέπεις νὰ περιφέρονται εἰς τὸ ζωηρὸν τότε σαρκίον χλωμαὶ μορφαὶ καὶ ἀκτένιστοι γενειάδες ἀσκητῶν, συναντῶμεναι πρὸς τὰς πονηρὰς τῶν κελιωτῶν ὄψεις καὶ τὰ ἠλιοκαυμένα πρόσωπα τῶν Μαδεμοχωριτῶν, ἕως οὗ κτυπήσωσι τὰ σήμαντρα τοῦ Πρωτάτου, ὅτε, κλινάντος ὀπισθεν τοῦ ἡλίου, ἡ ἐξαπλουμένη σκιὰ διαλύει τὸ πολυάσχολον παζάρι, ἀποστέλλουσα τοὺς ξένους μοναχοὺς μὲ τὰ δισάκκια εἰς τὰς καλύβας των καὶ τὰ ὀρεσίβια πτηνὰ εἰς τὰς φωλεὰς των. Ἐπέρχεται ἡ νύξ. Ἡ κωμόπολις κοιμάται. Καὶ μόνον ἡ τριγωνικὴ τοῦ Ἄθωνος κορυφὴ ὡς φαλακρὰ προβάλλει κεφαλὴ ὀπισθεν τῶν γειτονικῶν λόφων, ὑψηλότερα τῶν ἄλλων βουνῶν τῆς χερσονήσου, καὶ φέρουσα τὴν νεφελώδη κουκούλαν τῆς ὡς ἐρημίτης φρουρὸς ἀγρυπνεῖ ἕνωθεν τῶν Μονῶν καὶ τῶν κελιῶν.

M.

ΣΥΜΒΟΥΛΗ—ΙΣΟΤΗΣ

Πάντοτε πράττε, ὡς πρέπ' εἰς ἐλεύθερον ἄνδρα νὰ πράττῃ
Καὶ μεγαλείων ματαίων ἐνώπιον μὴ ταπεινοῦ πῶς!
Ἴσοι οἱ ἄνθρωποι, ἴσοι, διπάτριδες εἴμεθα πάντες:
Μία ἡ πρόσκαιρος εἶνε πατρὶς αὐτ' ἡ Γῆ, ἐφ' ἧς ζῶμεν.
Ὁ οὐρανὸς εἶν' ἡ ἄλλη, λαμπρὰ κ' αἰωνία καὶ ἡτις
Βλέμματα ρίπτοντας πόθου εἰς τ' ἄφθιτα δέχεται κάλλη
Πάντας ἐξίσου, πτωχοὺς καὶ πλουσίους, μικροὺς καὶ μεγάλους.

Φ. Α. ΟΙ..

Οἰκονόμει, μὴ σπατάλα! φείδου χρήματος καὶ χρόνου!
Ἐργασίας πλὴν μὴ φείδου καὶ συντόνου κόπου μόνου!
Τ' ἄριστα ἂν προΐοντα ἦν' ἐξόχου εὐφύας
Χρῆσιν' ἀγαθὰ πλὴν πόσα ἐργ' ἀπλῆς φιλοπονίας!...

Μὴ ἐκ τοῦ Κόσμου προσδοκᾷ πολλὴν εὐγνωμοσύνην,
Μᾶλλον περιμένε σιχνὰ δεινὴν ἀγνωμοσύνην,

Πικρὰς ἀχαριστίας,

Παρὰ τῆς κοινωνίας!

Ἄν, μὴ ἐλπίζων τὸ καλόν, τὸ λάβῃς αἰφνιδίως,
Χαίρεις, ἀγάλλεσαι πολὺ κ' εἶσαι ἐπομένως εὐτυχής...
Ἄν τὸ προσμένῃς καὶ οἰκτρῶς σὲ λείψῃ, ἐγκαρδίως
Λυπεῖσαι κ' εἶσαι δυστυχής.

.

Ναί! κἂν ἄς σὲ παρηγορῇ πολὺ καὶ ἐνθαρρύνῃ
Εἰς τὸ ἀναξιοπαθεῖν ἢ τοῦ Χριστοῦ ὀδύνη...
Φεῦ! παρ' Αὐτοῦ ἀξιωθεὶς μεγίστης εὐπορίας

Διὰ τῆς σωτηρίας

Ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας,

Ὁ Κόσμος τὸν ἠξίωσε σταυρώσεως ἀθλίας!

Ἀνάγκη τὴν καρδίαν σου μεγάλως νὰ εὐρύνῃς,

Ἐχθροὺς καὶ φίλους ν' ἀγαπᾷς,

Νὰ πάσχῃς καὶ νὰ σιωπᾷς,

Νὰ δίδῃς μέλι ἠδιστον καὶ ἄψινθον νὰ πίνῃς.

.

Ἄν ὑπομένων καρτερῆς, δεινὰς περιπετείας
Πολὺν ἐπιτυχέστερον ἢ ἀντιμετωπίζεις
ἢ ὅλως ἀφοπλίζεις...

Ἐνῶ ὀξύνεις καὶ δεινοῖς αὐτὰς ἀπεναντίας,
Ἐστερημένους ὄν αὐτῆς
Τῆς πολυτίμου ἀρετῆς.

∞

Ὀλιγαρκῆς, ὀλιγαρκῆς προσπάθησον νὰ ἦσαι
Καὶ πρὸς τὰς περιστάσεις σου συμφώνως νὰ κινήσαι.

Ἄρετὰς παρὰ τῶν ἄλλων μὴ τοσοῦτον ἀπαιτῆς
Παρὰ σοῦ αὐτοῦ δὲ μᾶλλον,
Καὶ ἔσο πρὸς σαυτὸν ἐν γένει αὐστηρότατος κριτῆς!

Τὸ πνεῦμα μᾶλλον στόλιζε τοῦ σώματος καὶ φρόνει,
Καλλίστη πολυτέλεια ὄτ' εἶν' ἡ γνώσις μόνου.

Ὀπλίζου πρὸς τὰς συμφορὰς καὶ περιθωρακίζου
Δι' ἄκρας γενναιότητος σωφρόνει καὶ ἀνδρίζου!

Δυσαρεστοῦσι, —πρόσεχε, μὴ περιαντολόγει!—
Τοὺς ἄλλους οἱ περὶ ἡμῶν αὐτῶν μεγάλοι λόγοι!

Μὴ εὐτυχίαν, μὴ ζητῆς ἀλλὰ εὐδαιμονίαν!
Ἐκείνην ἔχεις πρόσκαιρον καὶ ταύτην αἰωνίαν.
Ἡ εὐτυχία ἤρπεται ἐκ τύχης καὶ ἐξ ἄλλων
Εὐδαιμονία ἐξ ἡμῶν αὐτῶν πηγάζει μᾶλλον.
Τὴν εὐτυχίαν φέρουσι καλὰ τοῦ ἔξω Κόσμου
Εὐδαιμονίαν ἀγαθὰ μονώτατα ἐντός μου.
Ἡ εὐτυχία κούφῃ τις σκιὰ παρερχομένη
Ἄν τις ὁ εὐδαίμων καταστῇ εὐδαίμων διαμένει.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΗΣ

Ο ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΕΤΗΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

[Συνέχεια ἴδε τεύχος ζ, σελίδα 119.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Πλοίαρχος ὁ Ντικ Σάντ

Πρώτη ἐντύπωσις τὴν ὅποιον ἤσθθησαν οἱ ἐπιβάται τοῦ Πιλιγκρίν ἕνεκα τῆς φοβερᾶς ταύτης καταστροφῆς ἦτο πλήρης οἰκτου καὶ φρίκης. Συνελογίζοντο μόνον τὸν φοικῶδη θάνατον τοῦ πλοίαρχου Ἰλ καὶ τῶν πέντε ναυτῶν. Ἡ τρομερὰ αὕτη σκηλὴ ἐξετελέσθη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν χωρὶς νὰ δυνηθῶσι κἄν νὰ πρᾶξωσι τίποτε ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν. Ἐξῶν ἀκόμη οἱ ναῦται πληγωμένοι καὶ πηλκίοντες πρὸς τὰ κύματα, ἀλλὰ τὸ Πιλιγκρίν δὲν ἠδύνατο νὰ πλησιασῇ αὐτοὺς ἕνεκα τοῦ σάλου τὸν ὅποιον ἤγειρεν ἡ φάλαινα συστρεφομένη. Ὁ πλοίαρχος Ἰλ καὶ οἱ πέντε ναῦται μετὰ τινὰ λεπτὰ κατεποντίσθησαν. Ὅταν ἡ ἡμιελία ἐφθασεν εἰς τὸν τόπον τῆς καταστροφῆς ἡ κυρία Βελντόν γονυκλινῆς καὶ τὰς χεῖρας ἔχουσα ὑψωμένας πρὸς τὸν οὐρανὸν « ἄς προσευχώμεθα ὑπὲρ αὐτῶν », εἶπεν ἡ εὐσεβῆς γυνὴ, καὶ ὁ μικρὸς τότε Ἰάκωβος προσέτριξε κλαίων πλησίον τῆς μητρὸς του. Τὸ μικρὸν ἐνόησε τὸ δυστύχημα. Ὁ Ντικ-Σάντ, ἡ Νανκ, ὁ Τόμ καὶ οἱ ἄλλοι μαῦροι ἴσταντο μὲ τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην πρὸς τὰ κάτω ἐπαναλαμβάνοντες τὴν προσευχὴν τὴν ὅποιαν ἡ κυρία Βελντόν ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Θεόν, συνιστῶσα εἰς τὴν ἄπειρον ἀγαθότητα Αὐτοῦ ἐκείνους οἱ ὅποιοι εἶχον ἤδη ἐμφανισθῆ ἔμπροσθεν τοῦ θρόνου του. Ἐπειτα στρεφομένη πρὸς τοὺς συντρόφους « Καὶ τώρα, φίλοι μου, εἶπεν ἄς ζητήσωμεν παρὰ τοῦ Θεοῦ τὴν δύναμιν καὶ τὸ θάρρος δι' ἡμᾶς αὐτοὺς.

Μάλιστα! δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ ἐπικλησθῶσι τὴν βοήθειαν Ἐκείνου, τοῦ παντοδυνάμου, διότι ἡ κατάστασις αὐτῶν ἦτο σπουδαϊστῆ.

Τὸ πλοῖον τὸ ὅποιον τοὺς ἔφερε δὲν εἶχε πλέον πλοίαρχον διὰ τὴν διοίκησιν, οὔτε πλήρωμα διὰ τὴν κίνησιν. Εὐρίσκατο ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἄχανους Εἰρηνικοῦ Ὀκεανοῦ, εἰς ἑκατοντάδας μιλίων ἀπὸ τῶν πέριξ ἀκτῶν, εἰς τὴν διαίτησιν τῶν ἀνέμων καὶ τῶν κυμάτων!

Ποῖα μᾶλλον ὠδήγησε τὴν φάλαιναν εἰς τὸν δρόμον τοῦ Πιλιγκρίν; Ποῖα σκληροτάτη εἰμαρμένη ὤθησε τὸν ἀτυχῆ πλοίαρχον, τὸν τόσω συνετὸν, νὰ διακινδυνεύσῃ πάντα ὅπως συμπληρώσῃ τὸ φορτίον του; Καὶ ὅποιον καταστροφὴ μετὰ τῶν ἀπανιωτῶν εἰς τὰ χρονικά τῶν

μεγάλων ἀλειῶν, καταστροφὴ, ἡ ὅποια δὲν ἐπέτριψε νὰ σώσῃσι οὐδ' ἓνα τῶν ναυτῶν τῆς φάλαινας! καὶ ἡτις ἐπέβαλε νὰ ἰδῶσιν αὐτοὺς ὑπὸ τὰ ὄμματά τῶν καταποντιζομένων!

Ναὶ! ἦτο τρομερὰ εἰμαρμένη!

Τῷ ὄντι δὲν ὑπῆρχε πλέον ναύτης εἰς τὸ Πιλιγκρίν!

Ναὶ! εἰς μόνος! Ὁ δοκιμὸς Ντικ-Σάντ, νεανίας δεκαπέντε ἐτῶν! Πλοίαρχος, κλειυστῆς, ναῦται, συνελόντι εἶπεν τὸ πλήρωμα ὅλον, συνεκτρονύοντο ἐν τῷ Ντικ-Σάντ.

Ἐ τῷ πλοίῳ ἦσαν ἡ κυρία Βελντόν καὶ ὁ υἱὸς της, τῶν ὅποιων ἡ παρουσίᾳ καθίστα τὴν κατάστασιν εἰς δυσκολωτέραν. Ἦσαν ἀκόμη καὶ τινες μαῦροι, καλοὶ ἄνδρες, γενναῖοι καὶ ἐπιμελεῖς, ἀναμφιβόλως, ἐτοιμοὶ νὰ ὑπακούσωσιν ἐκείνῳ ὁ ὅποιος ἠδύνατο νὰ τοὺς κυβερνᾷ, ἀλλὰ στερούμενοι καὶ τῶν ἀπλουστάτων γνώσεων τῆς ναυτιλίας!

Ὁ Ντικ-Σάντ ἔμενε ἀκίνητος τοὺς βραχίονας ἔχων ἐσταυρωμένους, παρατηρῶν τὸ σημεῖον ὅπου κατεβυθίσθη ὁ πλοίαρχος Ἰλ, ὁ προσταγῆς του, πρὸς τὸν ὅποιον ἠσθάνετο σπογγὴν οὐκίαν. Ἐπειτα, οἱ ὀφθαλμοὶ του διέτρεχον τὸν ὄριζοντα, ἀναζητοῦντες ν' ἀνακλύψωσι πλοῖόν τι ἀπὸ τοῦ ὅποιου θὰ ἐζήτει βοήθειαν καὶ συνδρομὴν, εἰς τὸ ὅποιον θὰ ἠδύνατο, τοῦλάχιστον, νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν κυρίαν Βελντόν.

Δὲν θὰ ἐγκατέλειπεν οὐδέποτε τὸ Πιλιγκρίν, ὄχι, βεβαίως! χωρὶς νὰ προσπαθῆσθαι ὅλων του τῶν δυναμῶν νὰ τὸ ὠδηγήσῃ εἰς τὸν λιμῆνα. Ἀλλ' ἡ κυρία Βελντόν καὶ τὸ τέκνον της θὰ ἦσαν ἐν ἀσφαλείᾳ. Δὲν θὰ διέτρεχον πλέον κίνδυνον τὰ δύο αὐτὰ ὄντα, ὑπὲρ τῶν ὅποιων εἶχεν ἀφιερῶσαι καὶ σῶμα καὶ καρδίαν. Ὁ Ὀκεανὸς ἦτο ἔρημος. Μετὰ τὸν καταποντισμὸν τῆς φάλαινας, οὐδὲν σημεῖον ἠλλοίωσε τὴν ἐπιφανείαν. Μόνος ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ θάλασσα περιεκύκλουν τὸ Πιλιγκρίν. Ὁ νεκρὸς δοκιμὸς ἐγνωρίζε καλῶς ὅτι εὐρίσκατο ἐκτός τῆς κεκλινομένης ὁδοῦ τῶν ἐμπορικῶν πλοίων, καὶ ὅτι οἱ φάλαινοθηρευταὶ ἐπλεον ἀκόμη μακρὰν, εἰς τὰς θαλάσσας τῆς ἄλπειας.

Ἐν τούτοις, προέκειτο ν' ἀντιμετωπίσῃ τοὺς κινδύνους αὐτοὺς, ὅπου κατάρθωσεν ὁ Ντικ-Σάντ, ζητῶν παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἐκ βάρους καρδίας, βοήθειαν καὶ προστασίαν.

Ὅποιον ἀπόφασιν ἤδη νὰ λάβῃ;

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἐφάνη ὁ Μαῦρος εἰς τὸ κατάστρομα, τὸ ὅποιον ἐγκατέλειπε μετὰ τὴν καταστροφὴν. Τί ἠσθάνθη πρὸ τῆς ἀνεπαναρθώτου δυστυχίας δὲν ἠδύνατο τις νὰ ἐνοήσῃ. Εἶχε παρατηρήσῃ τὴν καταστροφὴν ἀκίνητος καὶ ἄκωλος. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀπλήστως παρετήρουν τὰς λεπτομερεῖας πάσας τῆς καταστροφῆς. Ἀλλ' εἴαν τις εἰς ταύτην τὴν στιγμὴν παρετήρει τούτον, θὰ ἐξεπλήσαστο βλέπων τοῦλάχιστον ὅτι οὐδεὶς μὴ ἐκινεῖτο ἐπὶ τοῦ ἀταράχου προσώπου του. Ἐν τούτοις προσποιηθεὶς ὅτι δὲν ἤκουσε, δὲν ἦλθεν εἰς τὴν εὐσεβῆ παράκλησιν τῆς κυρίας Βελντόν προσευχομένης ὑπὲρ τοῦ καταποντισθέντος πληρώματος.

Ὁ Μαῦρος προεχώρει πρὸς τὴν πύρριν, ὅπου ὁ Ντικ-Σάντ ἴστατο ἀκίνητος. Ἐστάθη πρὸ τοῦ δοκιμῆ εἰς τριῶν βημάτων ἀπόστασιν. « Θέλεις νὰ μοι εἴπῃς τι; » ἠρώτησεν ὁ Ντικ-Σάντ.

— Θέλω νὰ ἐμιλήσω πρὸς τὸν πλοίαρχον Ἰλ. ἀπεκρίθη ψυχρῶς ὁ Μαῦρος, ἡ ἐκείνου ἀπάντης εἰς τὸν κλειυστὴν Ὀδικ.

— Γνωρίζεις καλῶς ὅτι ἀπίθανον καὶ οἱ δύο! ἐφώνησεν ὁ δοκιμὸς.

— Τις θὰ κυβερνᾷ λοιπὸν τώρα τὸ πλοῖον; ἠρώτησεν κῆρυξ ὁ Μαῦρος.

— Ἐγώ, ἀπάντησεν ἄνευ δισταγμοῦ ὁ Ντικ-Σάντ.

— Σὺ! εἶπεν ὁ Μαῦρος, ὕψων τοὺς ὄμους, Πλοίαρχος δεκά πέντε ἐτῶν!

— Πλοίαρχος δεκά πέντε ἐτῶν! ἀπεκρίθη ὁ δοκιμὸς, προχωρῶν πρὸς τὸν μάγειρον.

Αὐτὸς ὀπισθεδρόμησεν.

« Μὴ τὸ λησμονεῖς! εἶπε τότε ἡ κυρία Βελντόν. Εἰς πλοίαρχος μόνον εἶνε ἐδῶ... ὁ πλοίαρχος

Σάντ, καὶ εἶνε καλὸν ἕκαστος νὰ ὑπακούῃ εἰς αὐτὸν εἰς ὅ,τι γνωρίζει! » Ὁ Μαῦρος, ὑποκλινάς, ἐψιθύρισε διὰ ὕφους εἰρωνικοῦ λέξεις τινὰς ἀκαταλήπτους, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸ μαγειρεῖόν του.

Ὅπως φαίνεται, ὁ Ντικ-Σάντ ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν του.

Ἐν τούτοις ἡ ἡμιελία, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς αὐραῆς ἧτις ἤρχισε νὰ πνέῃ, διήλθε τὸν ἄπειρον σῶρον τῶν μαλακίων.

Ὁ Ντικ-Σάντ ἐζήτασε τὰ ἴστια. Ἐπειτα παρετήρησε τὸ κατάστρομα, καὶ ἠσθάνθη ὅτι φοβερὰ εὐθὺν τῷ ἐπιβλήτετο διὰ τὸ μέλλον, ἔπρεπε νὰ ἔγῃ τὸ θάρρος νὰ ἀποδεχθῇ τὴν εὐθὺνην ταύτην. Ἐτόλμησε νὰ παρατηρήσῃ εἰς τοὺς ἐπιζῶντας τοῦ Πιλιγκρίν, τῶν ὅποιων οἱ ὀφθαλμοὶ προσηλώθησαν πρὸς αὐτόν. Καὶ, ἀναγινώσκων ἐν τεβλέμασίντων ὅτι ἠδύνατο νὰ βασισθῇ ἐπ' αὐτῶν, τοὶ εἶπεν εἰς δύο λέξεις ὅτι καὶ οὗτοι ἠδύνατον νὰ βασισθῶσιν ἐπ' αὐτοῦ.

Ὁ Ντικ-Σάντ ἔκαμε ἀκριβῆ ἐξέτασιν τῆς συνειδήσεώς του. Ἄν καὶ ἠδύνατο νὰ διευθετήσῃ ἢ τροποποιήσῃ τὰ ἴ-

Ἡ Κυρία Βελντόν ἔκυψεν ἐπὶ τοῦ χάρτου

στία τῆς ἡμιελίας, κατὰ τὰς περιστάσεις, μεταχειριζόμενος τοὺς βραχίονας τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν συντρόφων του, δὲν κατείχεν ὅμως προδήλως ἀκόμη ὅλας τὰς ἀναγκαῖας γνώσεις ὥστε νὰ γνωρίζῃ διὰ τῶν ὑπολογισμῶν τὸν δρόμον του.

Μετὰ τέσσαρα ἢ πέντε ἔτη, ὁ Ντικ-Σάντ θὰ ἐγνωρίζε κατὰ βάθος τὸ ὄραϊον καὶ δυσκόλον ἐπάγγελμα τοῦ ναυτικοῦ. Θὰ ἐγνωρίζε τὴν χρῆσιν τοῦ ἐξάντος, τοῦ ὄργανου τούτου, τὸ ὅποιον μεταχειρίζετο καθ' ἑκάστην ὁ πλοίαρχος Ἰλ, καὶ ὅπου τῷ ἐδίδο τὸ ὕψος τῶν ἀστέρων!

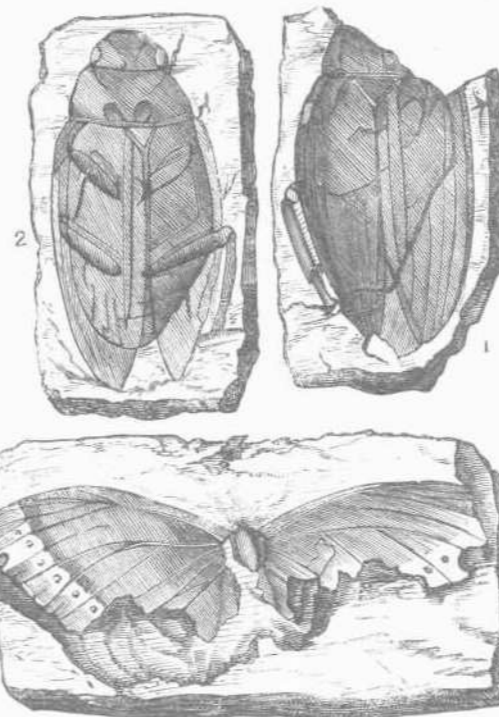
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἱστορία.—Διασπορά καὶ Ταξινομήσις

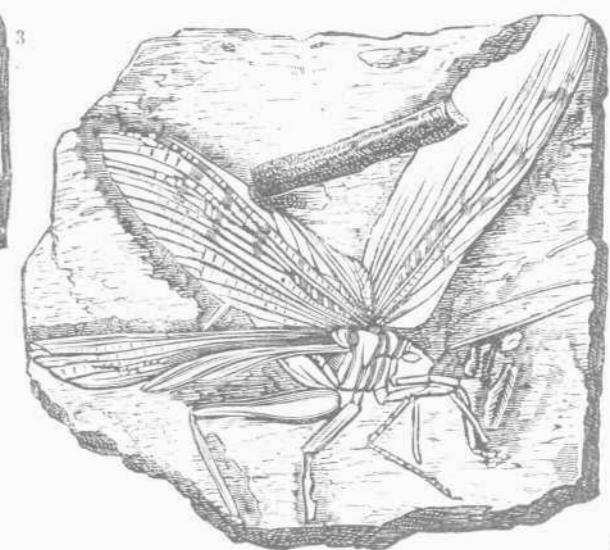
Τὰ προϊστορικά έντομα — Μέχρι τοῦ 1839 ὀλίγηστα προϊστορικά έντομα εἶχον εὑρεθῆ καὶ ἦσαν γνωστά. Τὸ πρῶγμα ἔθεω-

δὲν εἶναι μεγάλοι, κατὰ τὸν Πικτὲ ὅμως, ἅπαντα τὰ ὀρυκτὰ έντομα εἶναι διάφορα τῶν ὑπαρχόντων νῦν. Τὰ μερέθη καὶ τὸ σχῆμα ἄτινα εἶναι παρόμοια πρὸς τὰ κατὰ τοὺς τροπικοὺς βιοῦντα, ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ θερμοκρασία τῆς Εὐρώπης κατέστη ταπεινότερα ἀπὸ τῶν παρωχημένων ἐκείνων χρόνων. Ἡ ὑπαρξις τῶν έντομων συνεδέετο βεβαίως οὐ μόνον μετὰ τῆς ὑπάρξεως φυτῶν ἀλλὰ καὶ ἐν γένει ζῶων. Ἡ ἀνθολόγια ἐχρειάζοντο ἄνθη διὰ τοῦτο καὶ αἱ μέλισσαι, αἵτινες δὲν ὑπῆρχον κατὰ τὰ πρωτογενῆ στρώματα, καὶ ἦσαν σπάνιαι κατὰ τὰ δευτερογενῆ, ἀνεπτύχθησαν πολυαριθμότατα κατὰ τὰ τριτογενῆ ὅτε ἡ φυτεία ἦτον εἰς ἄκρον ἀνεπτυγμένη.

Τὸ ἤλεκτρον εἶναι ῥητίνη ὀρυκτῆ, προελθούσα ἐκ καινοφύων δένδρων τῆς τριτογενούς ἐποχῆς. Κατακεχωσμένον ἐν τῷ λιγνίτη προσοχημένῳ ἐκ τῶν φυτῶν ἐξ ὧν ἔρρεε, ἀποσπᾶται συνηθέστατα ὑπὸ τῶν κυμάτων καὶ φέρεται ἐπὶ τῶν ἀκτῶν. Εὐρίσκεται ἐν ἀφθονίᾳ

Εἰκ. 20. Ἐντομα τῆς τριτογενούς ἐποχῆς. 1. Φιλύδρος θεώμενος κατὰ νῶτον. 2. Φιλύδρος θεώμενος κατὰ τὴν κοιλίαν. 3. Λεπιδόπτερον.

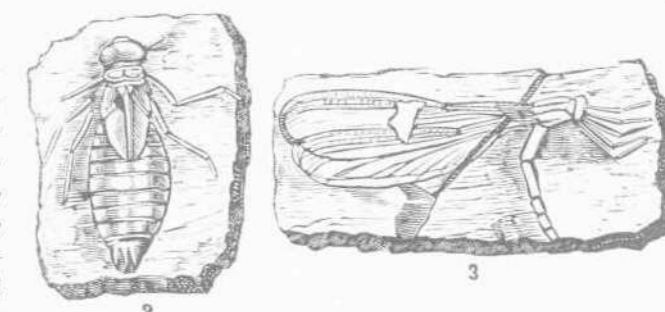

ρεῖτο φυσικώτατον, διότι δὲν ἠδύνατό τις νὰ φαντασθῆ ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ διατηρηθῶσιν οἱ εὐαίσθητοι σκελετοὶ τῶν ζῶων τούτων, καὶ ἐν τούτοις κατορθώθη νὰ εὑρεθῶσι τεμάχια λίθων, ἐφ' ὧν διακρίνονται αἱ λεπτότεραι διακλαδώσεις τῶν νεύρων καὶ λέπη ἀκόμη λεπτεπίλεπτα.

Τὰ στρώματα τῶν ὀρυκτῶν έντομων εἶναι σπάνια, ἀπαντῶσι δὲ μόνον εἰς τὰ μέση ἐκεῖνα εἰς ἀπολίθωσις ταχεῖα τῶν καθιζημάτων ἠννόησε τὴν διατήρησιν τῶν λεπτῶν μερῶν τῶν ἄρθροπόδων τούτων ζῶων. Ὁ Ἐερ ἐκ τῆς παρουσίας έντομωντινῶν ἐν τοῖς γεωλογικοῖς στρώμασιν ἐπεξητήσε νὰ ἐξηγήσῃ τὸ κλίμα καὶ τὴν φυτεῖαν τῆς ἀντιστοιχοῦσης ἐποχῆς.

Ὡσαύτως παραδέχονται ὅτι τὰ έντομα ἀνεφάνθησαν ἅμα ἡ φυτεία ἀνεπτύχθη ἐπὶ τῶν ἠπειρῶν λείψανα έντομων εὐρίσκονται ἐν τοῖς λιγνίταις καὶ τοῖς γαιάνθραξι.

Αἱ μεταβολαὶ ἃς ὑπέστησαν τὰ έντομα ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως αὐτῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἔχρι νῦν

Εἰκ. 11. Ἐντομα τῆς τριτογενούς ἐποχῆς. 1. Ὀρθόπτερον. 2. Κόμπη νευρόπτερον. 3. Νευρόπτερον.

ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Βαλτικῆς καὶ τῆς Βορείου θαλάσσης.

Ἀφοῦ εἶναι γνωστὴ ἡ φύσις τοῦ ἤλεκτρον, οὐδόλωσ εἶναι παράδοξον ὅτι καὶ πλείστα ἐν-

Ο ΦΙΛΟΣ ΤΩΝ ΕΝΤΟΜΩΝ

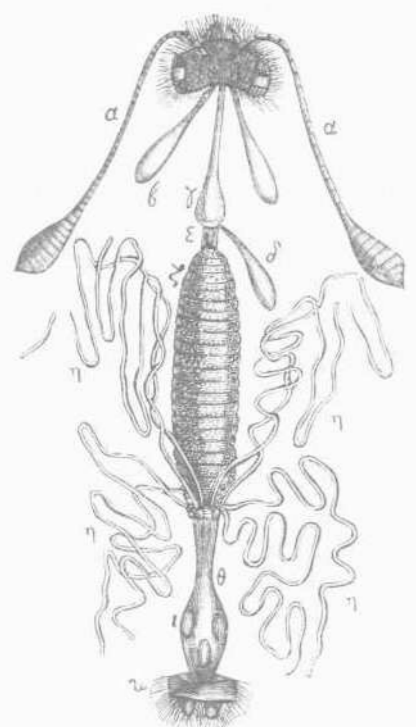
(Συνέχεια· ἴδε σελ. 124)

Ἀκοή. Καίτοι ἡ αἰσθησις αὕτη τῶν έντομων εἶναι μᾶλλον ἀνεπτυγμένη, διότι καὶ ὁ ἐλάχιστος κρότος θορυβεῖ ταῦτα, ἐν τούτοις ἡ ἀκριβὴς θέσις τοῦ ὄργανου τούτου διατελεῖ ἐτι ἄγνωστος. Ἄλλοι παραδέχονται ὡς ἔδραν ταύτης τὰς κεραίας, καὶ ἄλλοι ὅτι αὕτη εὔρηται πέραν τῆς κεφαλῆς.

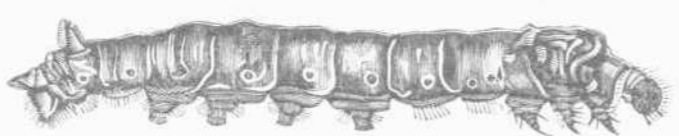
Ὁσφρησις· γεῦσις. Ἡ τῆς γεύσεως ἔδρα κεῖται παρὰ τὸ στόμα, ἡ δὲ τῆς ὀσφρήσεως εὐρίσκεται ἐπὶ τῶν κεραίων. Φυσιολογικαίτινες παραδέχονται ὅτι διὰ τῶν στιγμάτων τὰ έντομα ὀσφραίνονται.

Κίνησις. Ἡ κίνησις τῶν έντομων ὅπως καὶ τῶν σπονδυλωτῶν γίνεται τῇ συνεργείῳμοχλῶν, μετὰ τὴν διαφορὰν ὅμως ταύτην, ὅτι ἐνῶ εἰς τὰ σπονδυλωτὰ οἱ μοχλοὶ εἶναι ἐσωτερικοὶ καὶ τὰ κινήτηρια ἐξωτερικά, εἰς τὰ έντομα τὸναντίον οἱ μῦς εἶναι ἐσωτερικοὶ καὶ οἱ μοχλοὶ ἐξωτερικοί.

Ἐκκρίσεις. Πλείστα έντομα ἐκκρίνουσι προϊόντα τινὰ μὲν ὠφέλιμα, τινὰ δ' ἐπιβλαβῆ. Ὡφέλιμοι ἐκκρίσεις εἶναι ὁ κηρὸς καὶ ἡ μέταξα. Τὴν μέταξαν παρῳγοῦσι κυ-

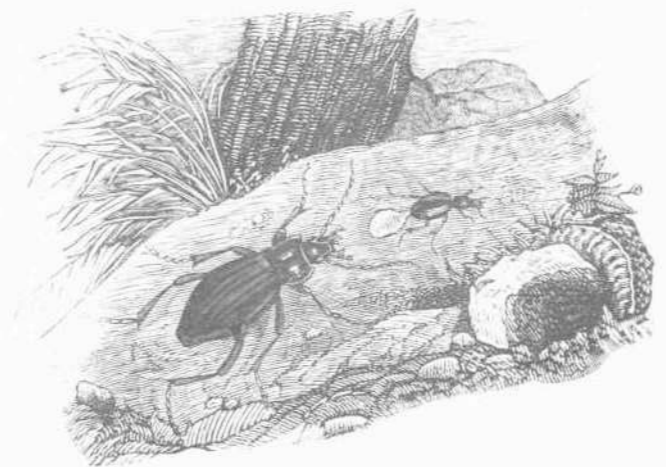
Εἰκ. 17. Πεντικὸς σωλήν έντομου.

Εἰκ. 18. Θέσις τῶν στιγμάτων ἐπὶ κόμπτῃ.

ρίως ἐν μεγάλῃ ποσότητι οἱ Βόμβυκες. Τὸν κηρὸν διάφορα ἕμενόπτερα κατασκευάζοντα δι' αὐτοῦ κυψελίδας πρὸς ἐναπόθεσιν τοῦ μέλιτος. Αἱ φυτοφθειρα καὶ οἱ κόκκοι ἐκκρίνουσι λιπαρὰς οὐσίας, αἵτινες περικαλύπτουσιν ὡς λευκὸς χυρὸς τὸ σῶμα αὐτῶν.

Τινὰ τῶν έντομων ἀμύνονται διὰ τῶν ἐκκρίσεων οὕτως τὰ ἕμενόπτερα ἐκχύνουσιν ἰὼν ἐν τῇ πληγῇ τῇ παραχθείσῃ διὰ τοῦ κέντρον αὐτῶν. Ὁμοία ἀμυχή προκαλεῖ τὴν παραγωγὴν τῶν κηκίδων ἐπὶ τῶν φύλλων τῶν δένδρων. Πλείστα κολεόπτερα διαδίδουσιν ὄσμας ἰσχυράς, ἡ κικινδιλίη ἔχει ὀσμὴν ῥόδου, ἡ ἀρωμνία μύσχου.

Εἰκ. 19. Ἐντομον ἀμυνόμενον κατ' ἔλλου έντομου.

τομα βιοῦντα ἐκ τῶν κωνοφόρων, συνειμίγησαν τῷ ῥέοντι ἡλέκτρῳ. Διὰ τοῦτο ἐντὸς τεμαχίων ἡλέκτρον ἀνευρίσκομεν πληθύν μυρμηκῶν καὶ ἄλλων ὑμενοπτέρων, ὀρθοπτέρων καὶ κολεοπτέρων. Εὐκόλως δὲ καθίστανται ὄρατὰ ἐν τῇ διαφανεῖ μάξῃ τοῦ ἡλέκτρον ἅμα στιλβοῦσι δύο παραλλήλους ἐπιφανείας τοῦ ἡλέκτρον.

Εἰκ. 22. Ἄτευχος ὁ ἱερός.

Τὰ ἐντομα ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Φαραῶ πλείστοι Σκαραβαῖοι ἦσαν σεβαστοὶ ἐν Αἴγύπτῳ. Τὰ ἀντάξια μελέτης κολεόπτερα ταῦτα προσφυλάτουσι τὴν ὑπαρξίν των ἀπογόνων αὐτῶν περιτυλίσσοντα τὰ ὠὰ διὰ τῆς κόπρου των μεγάλων μυρμηκαστικῶν σχηματίζουσι οὕτω βόλον ὃν σφαιροῦσι κυλίοντες διὰ τῶν ποδῶν μέχρι τῆς ὀπῆς ἐν ἣ ῥέπει νὰ τηρηθῶσι. Οὕτω ῥάπτει Ἄτευχος ὁ ἱερός, τοῦ ὁποίου τὴν μορφήν εὐρίσκομεν ἐγγεγραμμένην, οὐ μόνον ἐπὶ τῶν Αἴγυπτιακῶν μνημείων ἐν σχήματι γιγαντεῖω, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν λίθων, τῶν σφραγίδων κτλ.

Ἐπὶ μακρὸν χρόνον κολεόπτερον τι τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, ὁ χρυσοκάνθαρος, ἐλαμβάνετο ὡς ἰατρικὸν κατὰ τῆς λύσεως. Τὰ πειράματα ὅμως ἀπέδειξαν τὸ τοιοῦτον ἀβάσιμον.

Καὶ ἕτερα ἐντομα ἔχουσι τὴν ἱστορίαν των. Μικρὸν τι κολεόπτερον ὁ Νεκρόβιος ἔχει συγκινητικωτάτην ἱστορίαν. Ἴδου δ' αὐτῆ. Λατρῆγ, ἱερεὺς εἰς Μπρίβεφ—Λά—Γραγιά, συνελήφθη κατὰ τὸ 1793 καὶ ἐφυλακίσθη εἰς Βορδύγαλλα. Ὁφείλει νὰ μετενεχθῆ εἰς Γουάννην. Ἡμέραν τινὰ, ἐπὶ τῶν τοίχων τῆς φυλακῆς του, βλέπει ἐντομὸν τι εἰσέτι ἄγνωστον, τὸ συλλαμβάνει, τὸ ἐξετάζει καὶ τὸ θεωρεῖ μετὰ χαρᾶς. Ὁ ἱατρός τῆς φυλακῆς παριστάμενος κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην ζητεῖ ἐξηγήσεις. Μανθάνει ὅτι τὸ ἐντομον εἶναι νέον τὸ ζητεῖ ἐκ τοῦ Λατρῆγ διὰ νὰ τὸ ἀποστείλῃ εἰς συλλογέα τινὰ γνώριμόν του. Κλείουσι τὸ ἐντομον καὶ τὸ ἀποστέλλουσιν εἰς τὸν Βορὺ δὲ Σαίν-Βενσάν. Οὗτος μανθάνει τὸ ὄνομα τοῦ δωρητοῦ εἶχεν ἀκούσει περὶ αὐτοῦ, ἐνδιαφέρεται, καὶ κατορθοῖ τὴν ἀποφυλάκισίν του. Εἰς ἀνάμνησιν τοῦ εὐτυχῆς τούτου συμβεβηκότος, ὁ Λατρῆγ ἔδωκε εἰς τὸ ἐντομον τὸ ὄνομα Νεκρόβιος, ὅπερ κατὰ τὴν ἰδέαν του ἐσήμαινε Βίος νεκροῦ.

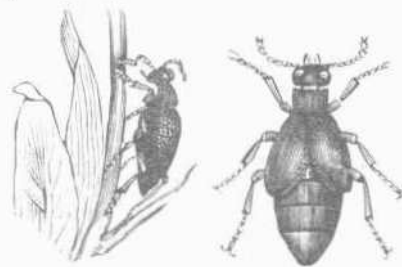

Εἰκ. 23. Νεκρόβιος.

Αἱ ἐκδεροτικαὶ ιδιότητες τῶν Κανθαρίδων καὶ ἄλλων κολεοπτέρων τῆς αὐτῆς οἰκογενείας εἶναι γνωστόταται ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων. Κατὰ τοὺς Ῥωμαϊκοὺς χρόνους ἐτιμωροῦντο

αὐστηρότατα, ὅσοι ἀνεμίγνον προσκαραβαίους εἰς τὴν τροφήν των ζῶων.

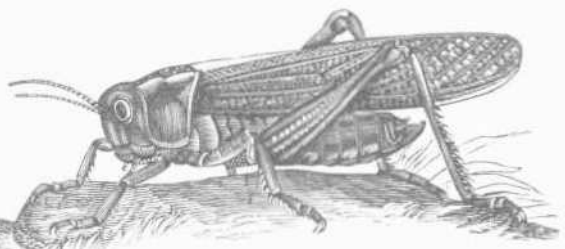
Οἱ κτηνίατροι μετεχειρίσθησαν συχνότατα τοὺς προσκαραβαίους εἰς θεραπείαν τῶν ἀσθενειῶν των ἵππων. Εἶναι δὲ γνωστὰ ἐπίσης αἱ χρήσεις τῶν Κανθαρίδων ἐν τῇ νεωτέρῃ θεραπευτικῇ.

Εἰκ. 24. Προσκαραβαῖος.

Ἐκ τῶν ὀρθοπτέρων αἱ ἀκρίδες θλιβερὰν κατέχουσι σελίδα ἐν τῇ ἱστορίᾳ των λαῶν. Ἐν τῇ ἀγία γραφῇ ἀναφέρονται ὡς ἡ ὀγδόη πληγὴ τοῦ Φαραῶ. Ἀπὸ δὲ τῆς παναρχαίας ταύτης ἐποχῆς, πλείστας ὄσας καταστροφὰς τῶν ἀκρίδων ἀναγράφει ἡ ἱστορία, ἐν διαφόροις χώραις τῆς γῆς.

Οἱ Σῦναι ἀπ' αἰῶνων κατασκευάζουσι κηρία ἐκ φυτικῶν τινος κηροῦ προερχομένου ἐκ τινος Κόκκου τοῦ Ἐπικούρου Πέ—Λά. Ἡ Καρτερία Λάκκα δίδει τὸ κόμμι λάκκον καὶ χριστικὴν τινα ἐρυθρὰν ἀνεξίτηλον οὐσίαν.

Εἰκ. 25. Ἄκρις ἡ μετανάστρια.

Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μετεχειρίζοντο τὸ κερμέξιον ὡς γούσιαν χρωστικὴν. Ὁ Κόκκος τοῦ κάκκου ἐφ' οὗ λαμβάνεται τὸ καρομίνιον χρώμα, εἶναι γνωστὸς ἀπὸ τοῦ ΙΔ' αἰῶνος.

Γεωγραφικὴ διανομή. Ὁ ἀρχαῖος ἐν τῇ ἐντομολογίᾳ δυσκόλως ἀντιλαμβάνεται πόσα εἶναι τὰ μικρὰ ταῦτα ζῶνδια, ὧν ἐπιχειρεῖ τὴν μελέτην. Ἐὰν ἐν ἀρχῇ συλλέγη ἀδιαφόρως τὰ ἐντομα πασῶν τῶν τάξεων, προτιθέμενος νὰ ἐξετάσῃ πάντα, μετ' ὀλίγον θὰ ἐννοήσῃ ὅτι ῥέπει νὰ περιορίσῃ τὰς ἀξιώσεις καὶ ἀρκεσθῆ εἰς ὀρισμένον κύκλον ἐξ αὐτῶν.

Πλείστα ἐντομα ἔνεκα τῆς μικρότητος τοῦ σώματός των διέφυγον ἄχρι τοῦδε τὰς ἐρεῦνας τῶν φυσιοδιφῶν ταξειδιωτῶν καὶ ἐν τούτοις

τὰ γνωστὰ ἄχρι τοῦδε ἀνέρχονται εἰς 370,000 εἶδη. Μόνα τὰ κολεόπτερα ἀριθμοῦσιν 100,000 εἶδη καὶ 20,000 τὰ λεπιδόπτερα. Ὁ φίλος των ἐντόμων ἂν θελήσῃ ν' ἀναλάβῃ τὴν μελέτην πάντων τούτων, δὲν θ' ἀρκέσῃ αὐτῷ ὀλόκληρος ὁ βίος του, ὅτε μάλιστα εἰς τὴν μελέτην τῶν ἐντόμων τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του μόνον προτίθεται ν' ἀφιερῶσῃ. Κατ' ἀνάγκην ῥέπει νὰ περιορισθῆ. Διὰ τοῦτο ὁ ἐντομολόγος ἀρκεῖται συνήθως μανθάνων γενικῶς μὲν ἀπάσας τὰς τάξεις, ἀναλαμβάνει δὲ τὴν μελέτην μιᾶς ἢ δύο ἐκ τούτων ἰδίας. Πολλάκις ἐλλείψει θέσεως καὶ χρημάτων ἀρκεῖται συλλέγων τὰ ἐντομα τῆς ἰδίας τον μόνον χώρας. Καὶ τὸ τοιοῦτον εἶνε τὸ προτιμότερον, διότι συλλογὴ πλήρης ἀπάντων τῶν ἐντόμων μιᾶς χώρας εἶναι πολῦτιμος ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν, καὶ κατὰ πολὺ ἀνωτέρα πάσης ἄλλης περιεχούσης ποικιλίαν παντοίων ἐντόμων, προερχομένων ἐξ ἀπάντων τῶν μερῶν τῆς γῆς.

Ἐν συνόψει, προτοῦ θελήσωμεν νὰ μελετήσωμεν τὰ ξένα ἡμῖν ἐντομα, ἐνασχοληθῶμεν εἰς τὰ ἡμέτερα, βέβαιοι ὄντες ὅτι καὶ ἐν τούτοις πλείστα θὰ ἀνεύρωμεν ἄξια μελέτης.

Ἡ ἐμφάνισις τῶν ἀκμαίων ἐντόμων ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ἐποχῶν καὶ τοῦ κλίματος ἐκάστης χώρας. Παρ' ἡμῖν σχεδὸν ἅπαντα τὰ ἐντομα ἐξαφανίζονται τὸν χειμῶνα, οὐχὶ διότι ἀποθνήσκουσι, διότι πλείστα φωλεοῦσι ἢ ληθαργοῦσι, ἀλλὰ καταφεύγουσι ὑπὸ τὰ βρῦα, τὰ ξηρὰ φύλλα, τοὺς φλοιοὺς τῶν δένδρων ἐν αὐτῇ τῇ γῇ, ὅπως ἐκ νέου ἐμφανισθῶσι τὸ ἔαρ ἐν δὲ τῇ διακεκαυμένῃ ζῶνῃ εἶναι ἄφθονα κατὰ τὴν ὑγρὰν ἐποχὴν, καὶ σπάνια κατὰ τὴν ξηρὰν.

Ταξινομήσις. Ἐπὶ μακρὸν χρόνον, μόνον λόγιοι τινὲς ἐνησχολοῦντο εἰς τὰ τῆς φύσεως, ἤρκουν ὀνόματα τινὰ διδόμενα εἰς τὰ σπάνια γνωστὰ ἐντομα. Νῦν ὅμως ἡ τοιαύτη μέθοδος δὲν ἀρκεῖ, ὅπως δὲ κατορθωθῆ νὰ γνωρίζῃ τις ἅπαντα τὰ ἐντομα καὶ μνηθῆ ἐν τῇ πληθύνῃ των ὀνομασιῶν, εὐρέθησαν αἱ ταξινομήσεις, ἐν αἷς συννοῦνται κατὰ τάξεις πάντα τὰ ἔχοντα πρὸς ἄλληλα συγγενειάν τινα.

Βάσις πάσης ταξινομήσεως εἶναι τὸ εἶδος, ὅπερ ὁ Βυφφὼν ὤρισεν ὡς ἐξῆς «εἶδος εἶναι διαρκῆς διαδοχὴ ἀτόμων γεννωμένων ἐξ ὁμοίων καὶ γεννῶντων ὁμοία.»

Τὰ ὁμοιάζοντα πρὸς ἄλληλα εἶδη ἀποτελοῦσι τὸ γένος. Τὰ γένη τὰ συγγενεύοντα δίδουσι τὰς ὁμοιογενείας. Αἱ ὁμοιογένειαι τὰς τάξεις, αἱ τάξεις τὰς ὁμοταξίας καὶ αἱ ὁμοταξίαι

τὴν συνομοταξίαν. Κατὰ ταῦτα, ὅπως ὀρίσῃ τις τὸν κἀνθαρὸν ῥέπει νὰ εἴπῃ ζῶον τῆς συνομοταξίας τῶν ἀρθροπόδων, τῆς ὁμοταξίας τῶν ἐντόμων, τῆς τάξεως τῶν κολεοπτέρων, τῆς ὁμοιογενείας τῶν σκαραβαίων, τοῦ γένους τῶν μηλολονθῶν καὶ τοῦ εἶδους Μηλολόνθη ἢ κοινῇ Ἐν τῇ πράξει ἀρκεῖ νὰ εἴπῃ τις Μηλολόνη ἢ κοινῇ, τὸ ὄνομα τοῦ γένους καθιστάμενον οὕτως εἰπεῖν πατρωνυμικὸν ὄνομα τοῦ ἐντόμου, τὸ δὲ εἶδος, ὄνομα βαπτίσματος.

Ὁ ἀκόλουθος πίναξ δεικνύει τὴν γενικῶς παραδεδεγμένην ταξινομήσιν των ἐντόμων.

Κατατρίθοντα τέσσαρας πτέρυγας	Ἀνωτέρας περὶ γνηνοειδεῖς κατωτέρας διπλωμένες ἐν σχήματι βριπίλου μεταμορφώσεις ἀτελεῖς.	ΚΟΛΕΟΠΤΕΡΑ
		ΟΡΘΟΠΤΕΡΑ
Λιγυτικὰ τέσσαρας πτέρυγας	Μεμβρανώδεις καὶ δικτυωτὰς μεταμορφώσεις ἀτελεῖς.	ΝΕΥΡΟΠΤΕΡΑ
	Μεμβρανώδεις, διαφανεῖς. Μεταμορφώσεις πλήρεις.	ΥΜΕΝΟΠΤΕΡΑ
Μυρμηκῶν δύο πτέρυγας	Μεμβρανώδεις κεκαλυμμένας ὑπὸ λεπῶν μεταμορφώσεις πλήρεις.	ΛΕΠΙΔΟΠΤΕΡΑ
	Ποικίλης συστάσεως μεταμορφώσεις ἀτελεῖς.	ΗΜΙΠΤΕΡΑ
	Μεμβρανώδεις τὰς κατωτέρας ὑποτυπώδεις μετασχηματισθείσας εἰς ὄργανα ἰσορροπίας μεταμορφώσεις ἀτελεῖς.	ΔΗΙΠΤΕΡΑ

Παρὰ ταῖς τάξεις ταύταις, παραδέχονται καὶ ἄλλας θεωρουμένας ὡς δευτερευούσας τοιαῦται εἶναι ἡ τῶν Στρεψιπέτρων, ταχθέντων ἄλλοτε μετὰ τῶν Κολεοπτέρων καὶ ἄλλοτε μετὰ τῶν Νευροπτέρων τῶν Θυσανούρων, ὁμοιοζόντων πρὸς τὰ ὀρθόπτερα των Ἀφριπτέρων, περιλαμβάνουσαν δίπτερά τινα π.χ. ὁ φύλλοξ, ἐντομα πηδητικὰ ἔχοντα πτέρυγας ὑποτυπώδεις. Τέλος τῆντων Ἀνοπλόρων περιλαμβάνουσαν ἀπάσαστὰς φθείρας

[Ἐπεταὶ συνέχεια]

Ν. Χ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

ΝΟΟΣ ΔΙΕΓΕΡΤΗΡΙΑ

76.

Εἶμ' ὄπώρα τις ὠραία,
 "Ὅσον ἄλλως τε συνήθης καὶ κοινὴ καὶ ἀγοραία...
 Πλὴν, ὑπὸ πολυτελῆ
 "Ὅψιν καὶ περικαλλῆ,
 "Ἐδωκ' ἀφορμὴν μεγάλην
 Εἰς δεινότατον ἀγῶνα, αἶμα ἠρωτάτην πάλην...

⊕—⊕

77.

Εἶμαι ἦρωσ παλαιός
 Κ' ἐπιφώνημά τι ἔχει τ' ὄνομά μου οἰμωγῆς ..
 Μ' ἔτρεψε δὲ τῶν Ἑλλήνων ὁ πολύφυλος ἐχθρός,
 Βροβαρῶνυμος λαός,
 Ἐπειδὴ ἐν τῷ πολέμῳ ἦμην μέγας, φοβερός,
 Νικητὴς αὐτοῦ λαμπρός...
 Ἄλλ' ἀδικηθεὶς ἐν ἄθλοις ἐξεμάνην ὑπ' ὀργῆς.

⊕—⊕

78.

Πίστιν ἄν ζητῆς, ἀγάπην, ἀφροσύνην μεγάλην,
 Ἄρετήν συζυγίην
 Καθ' αὐτὸ μοναδικήν,
 Παρ' ἐμέ μὴ ζῆτει ἄλλην
 Ὡς τὸ πούτυπον αὐτῆς
 Μ' ἔψαλλεν ἐκ τῶν ἀρχαίων
 Ἐξοχός τις ποιητής.

⊕—⊕

79.

"Ὀνομά τι ἐνιαῖον, μυστικὴ ἀλληγορία,
 Εἶμ' ἀνατολὴ καὶ δύσις ἄρκτος τε καὶ μεσημβρία.

⊕—⊕

Αὐτίς, καὶ αὐτὴ αἰνιγματώδης, τοῦ αὐτοῦ αἰνίγματος.

*Ἐχω τέσσαρα στοιχεῖα,
 Τὴν ἰσχὺν κ' ἐπιρροὴν μου προωρίσθην νὰ ἐκτείνω,
 "Ὅπου κἂν τὴν διευθύνω,
 Κ' εἰς τὰ τέσσαρα τοῦ Κόσμου τούτου μέρη καὶ σημεῖα...
 Πρώτιστος τῆς Γῆς εἶμ' ἀναξ καὶ πρωτίστης ἄμ' ἀνάσσης
 Σύζυγος, ... θαρρῶ, εὐκόλως δύνασαι νὰ με εἰκόσης.

⊕—⊕

80.

Λέξις εἶμ' ἐγὼ διπλῆ τις, κατὰ προφορὰν μὲν μία,
 Κατὰ δὲ γραφὴν ἄλλοια.
 Καὶ ὡς ὄν τι ἠθικόν
 Καὶ ὡς ὄν τι ὕλικόν
 Δύναμαι συχνά, νομίζω,
 Καὶ νὰ θάλω καὶ φωτίζω.

⊕—⊕

81.

Μεγαλόδοξος ὄτ' εἶμαι τ' ὄνομά μου δὲν σημαίνει;
 Μορφή εἶμαι παρ' Ὀμηρῷ καὶ ἐγὼ ἀπάντωμένῃ.

82.

Ἐπὶ χάριτι καὶ δόξαν ἔχω, λέγει τ' ὄνομά μου ..
 Ἢ ὄτ' εἶν' ἡ ἀρετὴ μου αὐτὴ καὶ πῶς καύχημά μου.

⊕—⊕

83.

Καὶ ὁ Κέρβερος, τὸ τέρας, πάλαι δὲν ἐτίθασσέυθη
 Δι' ἐμέ, ὡς καὶ ὁ Ἄδης ὅλος δὲν ἐγοητεύθη
 Ἐπὶ λύρας θελατικῆς; ..
 Τίς ὁ λυρωδὸς καὶ ποῖος; τίς ἐγὼ καὶ πῶς καλοῦμαι;
 Ἴνα μ' ἀνιχνεύσης, μνήμη, γνώσεις σου ἐπικαλοῦμαι,
 Ἄν τὰς ἔχῃς ἐπορκεῖς.

⊕—⊕

(Λύσις αὐτοῦ ὡς νέον αἰνιγμάτων).

Αὐτὴ ἡ ἔννοια τὸ ὄλον ὄνομά μου δὲν διήκει:
 Ὅτι ἐν μεγάλῳ μέτρῳ εἰς ἐμὲ ἀνήκει ἡ δίκη; ..

⊕—⊕

84.

Θαῦμα μ' ἔσωσε τὸ πάλαι νὰ θυσιασθῶ ἐτόιμη...
 Ἐπεὶ τῆς πατριδὸς κόρη,ν πλήρη ἐνθουσιασμοῦ...
 Μὲ κατέστησε δ' ἄξιαν παγκοσμίτου θαυμασμοῦ
 Ποιητῆς ἐκ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήν, ἔξοχος τὴν φήμην.

⊕—⊕

85.

Μὲ κατέβαλε τὸ πάλαι ὁ ἀνδρείος Ἡρακλῆς
 Ἐπὶ τὴν μορφήν θηρίου...
 Πλὴν κατὰ τοὺς νέους χρόνους, ὡς τις νῆτος ἀφελῆς
 Γίγαντος κ' ἐγὼ τὸ κράτος δὲν κατέβαλον ἄγριου;

⊕—⊕

86.

Πόσοι δι' ἐμὲ ἀγῶνες, πόνοι, μάχαι περισσοί!
 Θησαυροὶ περιφρονῶνται, ἀλλ' ἐμὲ οὐδεὶς μισεῖ!

⊕—⊕

87.

Μόλις μὲ ἀναπολήσῃ ἐκ χαρᾶς σκιρτᾷ ἡ κόρη,
 Ἄλλεται ὁ νεανίας,
 Τόσῃς πρόξενοι τοῖς εἶμαι τέρψεως κ' εὐδαιμονίας.
 Ἄν δὲν μὲ μαντεύῃς ἔτι, γέρων εἶσαι, μὴ ἄπορσι!

⊕—⊕

88.

Προστατεύω καὶ προάγω τὴν βροπὴν πρὸς εὐθυμίαν
 Καὶ ἀνέκαθεν ἐμπνέω ποιήσιν τινα ἡδεῖαν.
 Ἀνθρῶν μὲν τ' ὄνομά μου,
 Εὐχάρι, πλὴν δυσχερῆς τι ἄμα τὸ ἐπάγγελμά μου.
 Φ. Α. Οἱ.

ΛΥΣΕΙΣ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ ΤΟΥ Ζ' ΤΕΥΧΟΥΣ.

67—69. Ἄγάπη—Πίστις—Ἐλπίς—70. νάρκισσος—Νάρκισσος—κισσός.—71. Χώρα—ῶρα—ψώρα.—
 72. Ἢ σκιά.—73. Καρκίνος.—74. Ὁ προφητᾶναξ
 Δαυίδ.—75. Ὅφις—Ὅφρος.—